

(IZ)BR@NO

v Knjižnici Domžale

KNJIGE ZA ODRASLE:

Arundhati Roy: Bog majhnih stvari, Prešernova družba, 2000

Roman indijske pisateljice in politične aktivistke Arundhati Roy, ki je leta 1997 prejel Bookerjevo nagrado, poleg pretresljive brezčasne vsebine krasi tudi drzen in inovativen jezik, poln metafor, besednih iger in aluzij. Je veličastna družinska drama in tragična zgodba o prepovedani ljubezni med žensko višje kaste in pripadnikom najnižje kaste (nedotakljivih). Je brezsrčni presek indijske družbe ob koncu šestdesetih let, ki je kljub odpravi (uradne) veljavnosti kastnega sistema, z njim še vedno prežeta in zastrupljena. In žal podobno velja tudi skoraj 50 let kasneje.

Doživetja sedem letnih dvojčkov Rahel in Esthappa ter njune matere Ammu, ki živijo v Kerali na jugu Indije, nam skozi spomine 23 let kasneje, ko se Rahel zaradi vrnitve sedaj nemega brata, še sama vrne v kraj njunega (ukradenega) otroštva, počasi odstirajo usodne dogodke tistih dni ob obisku sestrčne dvojčkov Sophie Mol, dokler nazadnje ne pridemo do razkritja tragične skrivnosti, ki je nepovratno zaznamovala njihova življenja ter je spretno zakopana v osrčju te mojstrske arhitekturno zgrajene zgodbe.

Roman, ki je preveden v več kot 20 jezikov in je hitro našel mesto med modernimi klasiki, nas popelje na nepozaben *lepoboleč* krog na vrtiljaku neizprosne indijskega vsakdana tistega časa. Kljub neizmerni tragičnosti je hvalnica življenju in obenem opomin, da je intenzivnost in lepota življenjskih radosti neizogibno zaznamovana z minljivostjo in sencami človeške šibkosti.

Vincent Liegey (ur.): Projekt od-rasti: Manifest za brezpogojno podporo za neodvisnost, Založba Sanje, 2015

Zanimiv razmislek o iskanju alternativ za neoliberalno ekonomsko paradigmo nenehne gospodarske rasti, večanja konkurenčnosti in potrošnje. Avtorji se ozrejo onstran ekonomističnih manier, ki so nas pripeljale v čas tematičnih obetov. Za enega ključnih predlogov na poti k pravičnejši in trajnostno naravnani prihodnosti izpostavijo univerzalni dohodek, ki ga poimenujejo brezpogojna podpora za neodvisnost. To bi bil nabor sredstev, deloma v nacionalni, deloma v lokalnih valutah, v kombinaciji z nekaterimi brezplačnimi pravicami, denimo do medicinske oskrbe, vode, energije, ki bi deloval razbremenjujoče za posameznika in družbo.

Zanimivo žanrsko branje, a verjetno nič več kot to. Namreč onstran polja prepričanih, ki so po navadi bolj ali manj oddaljeni od pozicij moči in odločanja, bo težko segel. Kapitalizem preprosto ponuja preveč možnosti za individualne in kolektivne utehe, da bi se mu odpovedali, ali ga samo reformirali do predlaganih oblik. Zato bo potrebno počakati na kľofuto, ki bo na neznanem mestu na neznan način priletela iz nepričakovane smeri.

Harper Lee: Če ubiješ oponašalca, Mladinska knjiga, 2015

Polona Glavan je na novo prevedla roman Ne ubijaj slavca, veliko ameriško klasiko Harper Lee. Zdaj ima mojstrovina naslov Če ubiješ oponašalca. Prvenec Harper Lee so pred časom v anketi Library Journal razglasili za najboljši ameriški roman stoletja. Odličen roman o rasističnem jugu ZDA je izšel leta 1960 in ponuja zgodbo o nesmislih v zakotnem mestecu v Alabami v tridesetih letih prejšnjega stoletja. Govori o univerzalnih vrednotah, o pravičnosti in sočutju, a tudi o predsodkih in rasizmu, dvoličnosti in ignoranstvu. V premislek ponuja tudi vprašanja o morali in o odločanju med dobrim in zlim. Roman govori o pogumu načelnega, neupogljivega odvetnika Atticusa Fincha, ki se loti predane in zavzete obrambe temnopoltega moškega obtoženega posilstva belke. Večno aktualna zgodba o pogumu in upanju.

Susanna Tamaro: Vsak angel je strašen, Založništvo tržaškega tiska, 2015

Gre za avtobiografski roman slavne italijanske pisateljice, ki je za naslov izbrala verz iz prve Rilkejeve elegije. To je pripoved o grenkem otroštvu in mladosti, sestavljenih iz strahu in tesnobe, o nakopičenih vprašanjih, ki jih nihče ni slišal. O otroštvu brez starševske ljubezni in skrbi, o nepričakovanem odkritju talenta, iskanju resnice in potovanju v globino človeškega srca... kar je avtorico nazadnje pripeljalo do spoznanja moči knjig in pisanja. Knjigo je prevedel avtorčin mladostni prijatelj Mark Sosič.

KNJIGE ZA OTROKE IN MLADINO:

John Green: Lažna mesta, Mladinska knjiga, 2015

»Šel boš v lažna mesta in se nikoli več vrnil«.

Quentin Jacobsen in Margo Roth Spiegelman živita v sosednjih hišah v predmestju ameriškega mesta Orlando. Poznata se že od otroštva, ko sta bila najboljša prijatelja. Vendar se njun odnos spremeni, ko postaneta najstnika. Margo postane najbolj popularna punca na srednji šoli, on srednješolski nihče. Na skrivaj je zaljubljen v njo, vendar ji tega nikoli ne bi priznal. Nekega večera se Margo pojavi na Quentinovem oknu in ga vzame s seboj na svoj maščevalni pohod. Preživita razburljivo noč in Quentin komaj čaka, da svojim prijateljem pove, kaj se mu je zgodilo. Vendar Margo naslednji dan izgine in nihče ne ve, kje je. Kmalu začne Quentin na nenavadnih mestih odkrivati sledi, ki jih je Margo pustila zanj, da jih poveže in odkrije skrivnost, kdo Margo sploh je.

Rainbow Rowell: Eleanor in Park, Mladinska knjiga, 2015

Eleanor in Park je mladinski roman ameriške pisateljice Rainbow Rowell, je njen prvenec za mladino, s katerim je bila nominirana za številne nagrade. Eleanor in Park sta šestnajstletnika, ki se spoznata na šolskem avtobusu. Oba sta malce samosvoja in posebna. Eleanor je čudaška rdečelaska, Park pa suhljat Azijec. Na avtobusu začneta skupaj prebirati stripe, poslušati glasbo, izmenjujeta si kasete in knjige. Počasi se zaljubita in želita preživljati skupaj čedalje več časa. Park izhaja iz ljubeče družine, Eleanor pa se trudi skrivati svojo družino, nasilnega očima, neodločno mamo, pomanjkanje denarja. Eleanor sprejetosti ne doživi niti v razredu, kjer se sošolke spravljajo nanjo. Nekega dne se na njenih knjigah začnejo pojavljati opolzki zapisi, ki ji vzbujajo še dodatni sram in strah. Ko odkrije avtorja zapisov, se njen svet poruši. Bo njuna ljubezen preživela? Roman je odlično branje, tako zaradi same zgodbe, iskanja identitete kot tudi zaradi uporabljenega slenga, saj se je prevajalec Boštjan Gorenc Pižama odlično vživel v jezik mladostnikov.

Junko Morimoto: Moja Hirošima, KUD AAC Zrakogled, 2014

Junko Morimoto je ena redkih še živečih hibakuš, kot na Japonskem rečejo tistim, ki so doživeli in preživeli uničujoč atomski napad na Hirošimo. V slikanici doživeto opiše usodno jutro 6. avgusta 1945, ko jo je kot 13-letno deklico bolel trebuh in ni šla v šolo. Med pogovorom s sestro se je nenadoma razlegla silovita eksplozija in mesto popolnoma uničila. Avtorica nam zelo slikovito opiše to uničenje, ki mu je bila priča na poti v votlino, kamor se je zatekla njena družina ter predirljive krike hudo poškodovanih preživelih. Slikanica je opremljena s čudovitimi ilustracijami in je izdana v slovenskem in japonskem jeziku. S preprostim jezikom Junko Morimoto zgodbo o nepredstavljivo tragični in grozljivi katastrofi približa tudi najmlajšim bralcem in tako prihajajočim generacijam položi na srce, da boj za svet brez vojn in brez jedrskega orožja še vedno traja ter da moramo skupaj poskrbeti, da se kaj podobnega nikoli ne ponovi.

MEDIOTEKA:

DVD: Ida, Opus film, 2013

Film je prejel Evropsko filmsko nagrado za najboljši film, režijo, scenarij in fotografijo ter oskarja za najboljši tujejezični film 2015. Gre za pretanjeno filmsko umetnino, posneto v minimalističnem vizualnem slogu v črno-beli tehniki in ganljivo študijo vojne tematike ter njenega strahotnega vpliva na življenje na Poljskem še dolgo v povojnem obdobju. Film zajema neverjetno paleto različnih usod, ki jih avtor z vso tenkočutnostjo prepleta in sooča s pretresljivo resnico tistega žalostnega kontroverznega obdobja. Odgovori na vsa neizrečena vprašanja o velikih temah, kot so antisemitizem, fašizem, nacizem, komunizem, judaizem in katolicizem, pa so prepuščeni gledalcu...

Izbral in uredil: Janez Dolinšek